

ΒΑΚΑΛΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΑΠΟ ΤΟ 1967

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2009

ΘΕΜΑ Α

Όταν όλοι απάντησαν ότι ήταν φρέσκο, είπε «Κι όμως, μάθετε ότι κόπηκε στην Καρχηδόνα πριν από τρεις μέρες. Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό. Φυλαχθείτε λοιπόν από τον κίνδυνο, προστατεύστε την πατρίδα. Μην εμπιστεύεστε τις δυνάμεις της πόλης. Περιορίστε / Να αποβάλετε την αυτοπεποίθηση που είναι υπερβολική σε σας. Μην πιστέψετε ότι θα ενδιαφερθεί κανείς για την πατρίδα, εάν εσείς οι ίδιοι δε φροντίσετε γι' αυτήν. Θυμηθείτε ότι κάποτε η πολιτεία βρέθηκε σε έσχατο κίνδυνο». Κι αμέσως ξεκίνησε ο τρίτος Καρχηδονιακός πόλεμος στη διάρκεια του οποίου καταστράφηκε η Καρχηδόνα.

Ούτε πρέπει να επικρίνεται περισσότερο ο προδότης της πατρίδας παρά ο προδότης του κοινού συμφέροντος ή όποιος λιποτακτεί απ' τη γενική ευημερία για χάρη της ατομικής του ωφέλειας και ευημερίας. Από αυτό συμβαίνει ώστε να είναι αξιέπαινος αυτός ο οποίος πέφτει για την πατρίδα, επειδή αρμόζει σ' εμάς να είναι πιο αγαπητή η πατρίδα παρά εμείς οι ίδιοι.

ΘΕΜΑ Β

1.α.

diem : die

muris : muros

opibus : opes

urbis : urbium

communis salutis : communi salute

1.β.

quae : quod

neminem : nullius

vos ipsi : vobis ipsis

is : eas

1.γ.

prope : propius

extremo : extero

magis : maxime

cariorem : carissimarum

2.α.

dixissent : dic

decerptam esse : decerptum iri (παθητική φωνή)

cavete : cautum

tutamini : tutandi

nolite : nolles

fit : fierent

cadat : cecidistis

esse : fuerimus

2.β.

habemus : Χρονική Αντικατάσταση (α' πληθυντικό πρόσωπο)
(Ενεργητική φωνή)

Ενεστώτας : habeamus

Παρατατικός : haberemus

Μέλλοντας : habituri simus

Παρακείμενος : habuerimus

Υπερσυντέλικος : habuissemus

Συντ. Μέλλοντας : (Δεν έχει)

sumptum est : Απαρέμφατα :

Ενεστώτας : sumere

Παρακείμενος : sumpsisse

3.α.

ante diem : εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου
στο decerptam esse.

decerptam esse : ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο scitote.

Carthagine : απρόθετη αφαιρετική ως επιρρηματικός
προσδιορισμός που δηλώνει στάση σε τόπο
στο decerptam esse.

oribus : αφαιρετική οργανική του μέσου στο *confidere*.

vobis : δοτική προσωπική κτητική από το *est*.

Punicum : ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο *bellum*.

Utilitatis : γενική αντικειμενική, ως ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός στο *proditor*.

cariorem : κατηγορούμενο στο Υποκείμενο *patriam* μέσω του *esse*.

esse : τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα *deceat*.

3.β.

ut (nos) eum laudare debeamus

3.γ.

(a) nobismet ipsis

4.α.

Cum omnes recentem esse dixissent :

Δευτερεύουσα χρονική επιρρηματική πρόταση. Εισάγεται με τον ιστορικό , διηγηματικό σύνδεσμο *cum* που δηλώνει τη βαθύτερη σχέση αιτίου – αιτιατού ανάμεσα στη δευτερεύουσα και την κύρια πρόταση . Εκφέρεται με υποτακτική και εκφράζει υποκειμενικότητα. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού (*dixissent*) γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (*inquit*) και σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο *inquit*.

ubi omnes recentem esse dixerunt / dixere

ή ubi omnes recentem esse dixerant (σπάνια)

qui pro re publica cadat :

Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση στο *is*, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία *qui* εκφέρεται με υποτακτική λόγω έλξης προς την υποτακτική (*laudandus sit*) της συμπερασματικής πρότασης που προηγείται. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (*cadat*) γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (άμεσα απ' το *laudandus sit* και έμμεσα από το *fit*) και σύμφωνα με τη ακολουθία των χρόνων δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

4.β.

Ne confisi sitis opibus urbis

4.γ.

Cato monet eos ut fiduciam, quae nimia illis/eis sit, deponant.

Επιμέλεια Καθηγητών Φροντιστηρίων Βακάλη